

Til Slutning skal jeg sige til den højtærede Landbrugsminister, der gentog sin Paastand om, at Arbejderne her i Landet var vildledt af de socialdemokratiske Førere, at det dog er besynderligt, at Arbejderne i stedse stigende Tal har sluttet sig til Socialdemokratiet. Mon ikke det skulde forholde sig med den højtærede Landbrugsministers Standpunkt til dette Spørgsmaal paa samme Maade, som det forholdt sig med Bønderne og Herremændene i Slutningen af forrige Aarhundrede. Da var Forholdet ogsaa dette, at Herremændene gentagne Gange advarede imod at røre ved Bøndernes Forhold. De, der gjorde dette, var ikke Bøndernes sande Venner, Bønderne var ikke af et Stof, der gjorde dem egnede til mere Frihed. I lange Petitioner til den enevældige Konge blev det fremført, at Bønderne var dovne, drikfældige, ude af Stand til at danne Grundlaget for Samfundsøkonomien paa anden Maade, end de havde gjort det hidtil, som Herremændens Trælle. Men de, der havde en anden Opfattelse, fik Ret. Og Forholdet er nu det, at Arbejderne er vor Tids Underklasse, som Bønderne var Underklassen den Gang. Det gik ikke galt med at give Bønderne Frihed, bedre Forhold at leve under, og det vil heller ikke gaa galt med at give Arbejderne højere Løn, at give dem Mulighed for at komme op, tværtimod. Ethvert Samfund, der drager Omsorg for, at Arbejderklassen har gode Levevilkkaar, vil være stærkere end det Samfund, hvor Arbejderklassen er trykket ned til det mindst mulige, og det mindst mulige vil netop blive det, Arbejderne vil faa, den Dag de er uden Værn i deres Organisation. Da vil de blive trykket ned til det mindst mulige, til et saadant Lavmaal, at det hele Samfund vil komme til at lide under det, baade økonomisk og kulturelt, og jeg advarer den ærede høje Regering imod at følge den højtærede Landbrugsminister i hans Politik. Thi det er en farlig Politik, og den vil i det lange Løb for Samfundet blive en fordærvelig Politik.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Pitzner har Ordet for en kort Bemærkning.

Pitzner: Det ærede Medlem Hr. Hauge gjorde sig skyldig i en Fejltagelse, naar han vedrørende Sukkeroverenskomsten for sidste Aar sagde, at der vilde være blevet et Overskud til Staten ved Eksporten, hvis der var blevet solgt rettidigt. Forholdet var det, at af de første 9 Mill. kg, der blev eksporteret, skulde Roedyrkerne,

hvis Produktionen blev 133 Mill. kg, have hele Merindtægten, og hvis man ikke naaede 133 Mill. kg, skulde de have et tilsvarende Kvantum til Eksport, dog ikke under 118 Mill. kg. Deraf følger, at selv om der straks var blevet eksporteret 6 Mill. kg til den høje Pris, det ærede Medlem nævnte, saa havde Roedyrkerne faaet dette Merbeløb, og ikke Staten. Der vilde ganske vist være blevet den Forskel, som ligger mellem Produktionsprisen og det, som Eksportprisen blev, da Sukkeret blev solgt, Forskellen mellem 85 Ø. og 102 Ø., altsaa ca. 1 Mill. Kr. Det vilde Staten have faaet mere ud af det. Man kan ikke se bort fra, at det, der var beregnet til Landets Forbrug, netop var de 124 Mill. kg. Det ærede Medlem sagde nu, at Høsten havde været 123 Mill. kg. Men der var beregnet 124 Millioner, og ud fra den Forudsætning, som man hele Tiden var gaaet ud fra baade ved Kornordningen og ved Sukkerordningen, skulde Landets Forbrug først og fremmest være dækket. Deraf følger, at der ikke kunde være blevet nogen Fortjeneste til Staten, hvis der var eksporteret rettidigt, som det ærede Medlem omtalte.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Hauge har Ordet for en kort Bemærkning.

Hauge: Det faktiske Forhold er dette, at der er eksporteret adskillige Mill. kg Sukker, og at den Beholdning, man er gaaet fra det gamle Sukkeraar ind i det nye med, er for stor. Følgelig kunde der have været eksporteret mere. Jeg har ikke villet sige og tror heller ikke, jeg har sagt, at der vilde være blevet tilvejebragt Balance alene ved Eksporten. Jeg har kun nævnt Eksporten som et af de Midler, man havde til at kunne indvinde Beløb for Staten. Jeg har derimod stærkt fremhævet og kan gøre det igen, at det er Produktionsomkostningerne, fra 85 Ø. til 102 Ø., som paa 123 Mill. kg andrager ikke mindre end 17,2 Mill. Kr., der særlig har været medvirkende til det slette Resultat, som foreligger. Men jeg tror nok, det ærede Medlem vil indrømme mig, at det var umuligt for noget Menneske i Marts 1920, endnu før Sukkerroefrøene var lagt i Jorden, at vide noget som helst om, hvad Udbyttet af Sukkerroehøsten vilde blive i Efteraaret 1920.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Pitzner har Ordet for en kort Bemærkning.